

Η ΦΙΛΑΡΕΤΙΚΗ ΖΩΗ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ ΠΡΟ 50 ΕΤΩΝ

ΑΠΟ Τ' ΑΠΟΜΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΓΟΥΣΤΑΥΟΥ ΔΕ ΡΟΥΖ

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΠΟΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΣ...

Ο ζωγράφος Έρρικος ντε Γκερό. Η τρομακτικές γκάφες του. Πώς χαρακτήρισε έναν Αμερικανό ζωγράφο... «σκιτζί». Το μοντέλλο με τα πρόστυχα χαρακτηριστικά. Ο περιφημής καθελικός συγγραφέας Λεόν Μπλουά. Μπαρκμάι ντ' Ορεβίλιυ και Μιστράλ. Ο συγγραφέας των «Διαβολικών» εξευτελίζει τον ποιητή της «Μπεϊύν». Ο ιερεική-ρός αδελφός του Μπαρκμάι. Η αφάνταστη όρεξί του. Ένα χαριτωμένο κήρυγμα, κτλ.

Ο αδελφός του Μπαρκμάι ντ' Ορεβίλιυ, ιερεικήρος Λεόν.

έντετασι τὸ ζωικὸ σκεδὸν παρουσιαστικὸ του. Κοινὸς, ντυμένος στὰ κατάνυκτα, μὲ ψηλὸ καπέλλο πλατίνου καὶ φορημένο πρὸς τὰ πλάσι, φορούσε γραβάτα κόκκινη χιτυτὴ καὶ χρυσοῦσε στὰ χέρια του πλαστοπύδι μὲ χρυσὴ λαβή. Τὸ ἐπιμελὲς ξεροσκίνο πρόσωπό του μὲ τὰ κοινὰ γυαλίδια μάτια του, εἶχε πάντα ἕνα ζωμόγελο σαρκώδη καὶ διαβολικόν. Ἐμοιάσε μ' ἀζημιωτὴ καὶ ἱερὰ πὺν κάνει μαζὲς ἐπιτοურγιές καὶ μὲ λόρδο ποὶ πλῆρτοι καὶ γροθίε τὸν κόμο, ἀναβιζόντες καυνούργες ἐντόνε ἐντυπώσεις. Κάθε τόσο ἄρχε νὰ τοῦ ξεφυγεῖ ἕνα στασιμὸν γέλιο πὸν προβαλλόσε στὴν ἀρχὴ μιᾶ ἀίσθησι ἀρετὰ διαστέρας, μὲ τὸ ὅποιο συνήθεε ναυεῖς κατόπι.

Ὅτισσο γινώσκω ἀμέσως φίλο κα' ἔπειτα ἀπὸ λίγες μέρες, ἕνα πρῶτ, ὁ Γκερό ἀνέλαθε νὰ μὲ παρουσιάσῃ στὸ μεγάλο καθέλικὸν συγγραφέα Λεόν Μπλουά, τὸν ὅποιο ἤθελε πλὴν νὰ γνωρίσω. Στὸ δρόμο, ἔνω πηγαίνομε τὸν σπῆτι του, ὁ Γκερό μοῦ εἶπε ἐπιστεντικῶς:

— Κάνω ποὺδὲ συχνὰ γκάφες... Ἐν τούτοις πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι δὲν τίς κάνω πάντοτε ἀκούσιως. Ξέρεις ἀπὸ ποῦ ἔρχομαι;

— Ὅχι, τὸ ἀπάντησα.

— Ἄκου λοιπόν... Αὐτὴ τὴ στιγμή, ἔρχομαι ἀπὸ τὸ μέγαρο ἐνὸς ἀμερικανοῦ ζωγράφου μὲ πολλὰ ἐκατομμύρια... Ὁ ζωγράφος αὐτός, ἔχει μὲ περιφρημὴν πράγματι παραδοξίην καὶ τὴ στοιχίζον ἔργα τὸν μεγαλειώδη καλλιτεχνῶν τὸν κόμο. Ὑπάρχον ἐκεῖ μέσα Ροδάβη, Γκερό, Μουβίλλο, κτλ. Φυσικῶς ἀφοῦ εἶδα δὴν τὴν πνευματικὴν, ὁ ἰδιοκτήτης τῆς μοῦ ζήτησε τὴ γνώμη μου κα' αὐτὴ. «Ὅλα εἶνε λαμπρὰ καὶ ἰστέροχα! τὸ ἀπάντησα. Μονάχα ἔχει στὴ γωνίᾳ ἰσάχρον δυὸ πίνακες τόσο ἀλλιοι, τόσο ἔλεανοί, ὅστε αὐτὸς πὸν τοῦς ἐτίμασε ἀσφαλῶς θὰ εἶνε σκιτζίς!...» «Ἄλλοιμονο! μὲ ἀπάντησε τότε μὲ εὐλαχρὴν πρῶγματι θλιμὸν ὁ ἀμερικανὸς ζωγράφος, ὁ σκιτζίς αὐτὸς εἶν' ἔργον!...» Στὴν ἀρχὴ εἶν' ἀλλήλια πὸς τὰ ἔργου, ἀκούγοντας τὴν ὁμιλίαν του αὐτῆ, μὲ κατόπι τὸ εἶπα: «Τὸσο τὸ χειρότερο γὰρ σὰς!»

Στὸ σημείον αὐτό, ὁ Γκερό στῆθηκε λίγος κα' ἔπειτα ἔξακολουθήσε:

— Χτέε πάλι ἔκανα μιᾶ ἄλλη γκάφα! Ἦταν κα' αὐτὴ τὸ ἴδιον περίου εἶδος μὲ τὴν προηγουμένη. Εἶπα πάλι νὰ ἰδοῦ ἕνα ζωγράφου τῆς Μοναχίας, τὸν ὅποιον ξέρεις ποὺδὲ καλὰ καὶ τὸν ὅποιο θεσφὸν περιττὸν νὰ σοῦ ὀνομάσω. Ὁ ζωγράφος αὐτός, λοιπὸν μοῦ ἔδειξε τὰ ἔργα του, τὰ ὅποια εἶνε πράγματι καλὰ, ποὺδὲ καλὰ. Στὰ ἔργα αὐτὰ εἶχε ζωγραφισμένη τὴν ἴδια διαρκῶς γυναῖκα σὲ ὅλες τῆς στάσεις πὸν μπορεῖ ναυεῖς νὰ φανταστῇ: πότε ντυμένη καὶ πότε γυμνὴ, πότε πρῶτ καὶ πότε ἔφιππη, πότε στὸ χορὸ καὶ πότε στὸ μαγνίον.

«— Ὅχι! αὐτὰ εἶνε περίφρημα, τοῦ εἶπα, καὶ ἐπιτοურγιέ μου νὰ σοῦ κάνω μιᾶ μικρὴ κωμικὴ.

«— Μπορεῖς νὰ μιλήσης μὲ δὴν σὺν τὴν εὐλαχρῖνα, φίλε μου, μὲ ἀπάντησε. Ὅλα τὰ ἔργα ἔχον τὰ ἐλαττώματά τους.

«— Ὅχι, τοῦ εἶπα, δὲν πρόκειται περὶ ἐλαττώματος. Μιᾶ παρατήρησις μόνο. Γιατὶ διαβολοχρησιμοποιεῖτε ὡς μοντέλλο μιᾶ γυναῖκα μὲ τόσο χυδαῖα χαρακτηριστικὰ, μὲ τόσο πρόστυχα ἔμφρασι; Κάθηναν τὰ καλὰ μοντέλλα;

» Ἀκούγοντας τὰ λόγια μου αὐτὰ, ὁ ζωγράφος ἔβρινε μὲ τὸ στόνι ἀνοχτό, ἔνω συγχρόνως στὸ πρόσωπό του ζωγραφίζοταν ἡ μεγαλιώτερη δυσασέβεια.

Τὴν ἴδια στιγμή ἡ πόρτα ἀνοίξε κα' ἀντίκρισα μιᾶ κυρία—στὸ πρόσωπό της ὁπῶς ἀναγνώρισα ἀμέσως τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ μοντέλλου τοῦ φίλου μου— μὲ

τὸ ζωμόγελο στὰ χεῖρα, φορόντας ἕνα πολυχρόμο λευκῶν.

— Σοῦ παρουσιάζω τὴ γυναῖκα, μοῦγρησε ὁ ζωγράφος μὲ τὸν θυμωμένον.

Τότε μὲνο κατὰλαβα πὸν γνάφο εἶχα διατρέξει καὶ προσφιστόμενος ἕνα ἐπιτόνεο ἀντιθεῖ, ἔπειτα νὰ γίνω... Μαλονότι δὲ ἐπαύειτο νὰ γεμιασθῆ ἐκεῖ, ὁ φίλος μου ὅτε καὶ μὲν εἶπε νὰ μείνω. Ὅταν μάλιστα τὸν ἀπομαρτήσα, κατὰλαβα ὅτι μὲ δυσκολία συγχρότισσε τὸν ἑαυτὸ του γὰ νὰ μὴ μὲ θρῖση...

Ἐντομεταξὺ, μὲ τὴ δύσχησι αὐτῶν τῶν ἀνεκδοτόν, εἶχαμε φτάσει στὸ σπῆτι τοῦ Λεόν Μπλουά, ὁ ὅποιος μὰς δέχτηκε σ' ἕνα γαυροῖ ἀλλοκῶ ἐκπλομένον μ' ἕνα τραυῖζο καὶ λίγες γαυρῖες. Ρομαίλιος καὶ κοντινότερος, μὲ μουστάκι πὸν εἶχε ἀρχίσει νὰ γίνετα πάλι γροθὶ καὶ μὲ δὲμάκα εἶς ἴσον σκεδὸν πικρὰ, ὅσο καὶ τὸ μουστάκι του, ὁ ἄφρων καὶ συγχρόνως ἀγαθὸς αὐτὸς συγγραφέας ἀνταποκρίνοταν ἐντέλειω στὴν ἰδέα πὸν εἶχε σχηματίσει γὰρ τὸ ἄπειτό του. Ἦταν βλασφημῶς κα' ἡ ὄψη τὸν ἔδειξε σὺντομο ἰστοκινώτογο.

Στὴν ἀρχὴ μὲ δέχτηκε πὸν γνάφο μ' ἄρχισε νὰ μ' ἐξετάζει κατὰλαβα ἄν τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια. Ὅτισσο, ὅταν εἶπαθε πὸς ἡμῶν συστατικῶς τοῦ Μπαρκμάι ντ' Ορεβίλιυ, ἡ ἐμβόλι καὶ κλειστικὸς ἔδειξη τὴ στιγμή ἔμφρασι τὸν πῆρς βαρκμάι ἕνα τὸν ἐγχαυρόντας. Μέσα σὲ λίγες στιγμῆς, εἶχε μεταμορφωθεῖ ἐντέλειω. Ἄρχισε καὶ μὲν ἰστένη μὲ καλοσύνη καὶ μὲ πρῶτη μὲ παροῦδ ὀνδιαστέρας γὰρ τῆς ἀσφαλῖες μου καὶ τῆς ἐλπίδες μου. Στὸ τέλος μίλησα πῆγαμε κα' αἱ τρεῖς μαζὲ ὅτι ἕνα γευτικό καρενέσι γὰρ νὰ πάρομας τὸ ὁρεκτικὸ καὶ καὶ νὰ γνωριστοῦμε καλύτερα.

Ἐδῶ πρέπει νὰ σημειώσω ὅτι ὁ Λεόν Μπλουά ἔκανε καθήμενος δυὸ καὶ τρεῖς ἀφέντια χωρὶς βέβαια νὰ γίνωι ποτὲ στὴν κατάχησι πὸν ἔκανε ὁ Βερλίαν. Κατὰ τὴ διάρκεια μιᾶς διαμονῆς του σὲ κάποια ἔξοχὴ τῆς Λανγῖς, ἔκανε πέντε λίγες μὲ τὰ πόδια καὶθε ἄνω, γὰρ νὰ πῆθι στὴ γειτονικὴ πολιτεία, ὅπου ἤξερε πὸς θὰ ὄρη τὸ ἀγαπημένον του λικέρο. Ἐπίσης ἀρεσκόταν νὰ πῆζε καθεὶ τόσο καὶ μιᾶ παρτίδα μπλιλάρο.

Ἡ κωνδέντα μας, ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ἀφιερώθηκε σκεδὸν ἀποκλειστικῶς στὸ Μπαρκμάι ντ' Ορεβίλιυ, τὸν ὅποιο ὁ Μπλουά ἐλάτρευε καὶ γὰρ τὸν ὅποιο ὁμολογοῦσε πὸς εἶχε ἔσκαψησι μεγάλῃ ἐπίδρασι σ' αὐτόν. Μιλοῦσε γὰρ τὸν ἀγαπημένον του συγγραφέα μὲ πραγματικὸν ἐνθουσιασμό καὶ ἤξερε ὅλα τ' ἀνεκδοτὰ του.

— Ὁ Μιστράλ—μὲς εἶπε μετὰ τὸν ἄλλον—σ' ἐν' ἀπὸ τὰ ταξείδια του στὸ Παρίσι, εἶχε τὴν κακὴ ἔμφρασι νὰ πῆθι νὰ ἐπισκεφθῆ τὸν ντ' Ορεβίλιυ στὴ μερὴν τὴν κατοικίαν τῆς ὁδοῦ Ρουσσέλιέν. Μόλις ὅσο ὁ ντ' Ορεβίλιυ εἶδε πὸς ὁ Μιστράλ, ὁ ποιητὴς αὐτὸς τῆς Προβηγκίας ἦταν ντυμένος μὲ κωνιόφρα Παρισινῶν, δὲν μπόρεσε νὰ συζητήσῃ τὴν ἀγαπητήν του καὶ τὴν προσηρόνησι τοῦ κα' φωνάζε:

- Πῶς!... Σεῖς εἶστε ὁ Μιστράλ;
- Ναί, ἔγώ, τραυῖσε ὁ ποιητῆς;
- Μὰ τί σημαίνουν ὅλε' αὐτὰ!... Τί σημαίνουν αὐτὰ τὰ καλλίδια καὶ τὰ λουστῖνα; Δὲν εἶστε λουπὸν βασκός!...
- Ὅμοιολογῶ, ὄχι... τραυῖσε ὁ Μιστράλ.
- Μήπως εἶστε φοιτητῆς;
- Τελείωσα τῆς σπουδῆς μου.
- Ὅστε εἶστε διπλωματίας; μὲ γροθῖσε ὁ ντ' Ορεβίλιυ.

— Ναί, ὁμοιολογῶ ὁ ποιητῆς τῆς «Μεϊεῖν», ὁ ὅποιος εἶχε ἀρχίσει νὰ τὰ δύνει. Τότε ὁ Μπαρκμάι ντ' Ορεβίλιυ δὲν ζήτησε πῆθι καὶ ριχνονας στὸ Μιστράλ, ἕνα τρυφερὸ βλέμμα, φωνάζε μὲ τὴ μεταλλικὴν του φωνήν:

— Κύριε, ὅταν ὀνομάζετα ναυεῖς Μιστράλ, ὅταν κατοικεῖς στὴν Προβηγκία, ὅταν γράφεις στίχους γεμάτους φῶς καὶ ἦλο αὐτὸς τὸς δικῶς σας, δὲν φορεῖς ὅτε γάντια, ὅτε λουστῖνα... Αὐτὸ εἶνε σὰν νὰ ζωοκτεῖν τὸν κόμο... Ντύνοτα, ἀπολοσάτα, μὲ μὴ προβαῖ, φιλιάσι στὸν κόμο πρόδατα ἡ ταύριος καὶ τρέφεται μ' ἔληθς καὶ μαῖσο φωνή... Ἄλλοκῶς προειδοποιεῖ τὸν κόμο μὲ ἕναν πρόλογο στὰ βιβλία του πόδς πραγματικῶς εἶνε...

Ἐπει' ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἰσοδοχί, ὁ Μιστράλ ἔβρινε δυσασετημένος κα' ὅτε ξαναπῆθε ποτὲ στὴ ζωὴ του νὰ ἐπισκεφθῆ τὸν συγγραφέα

Ὁ ποιητῆς Φ. Μιστράλ

ΟΙ ΠΑΛΗΟΙ ΓΛΩΣΣΙΚΟΙ ΚΑΥΓΑΔΕΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΚΑΙ...ΠΑΡΑΤΡΑΓΟΥΔΑ

Όταν το γλωσσικό ζήτημα έφθισκόνταν στην άκμή του και οι καθαρευουσιάνοι μαλλιαροί φημιόνταν με τους δημοτικιστές στους δρόμους, στο Παλιόπαισιό και στη Βουλή, τά πάθη είχαν έλαφρύνει τόσο, ώστε οι έγχρονοι του δημοτικισμού ίδίως, κατέφυγαν σε κάθε μέσον, θεϊκό και άθεϊμο, για να αποφανθίσουν τη θρηστική γλώσσα και να παρουσιάσουν τους δημοτικιστές, τους μαλλιαρούς, όπως τους έλεγαν, άνοητους, άνοητους, άξιους... ζουρλομανία!...

Τώ καιρῷ εκείνω λοιπόν διάφοροι καθαρευουσιάνοι έδημοσίευσαν στις εφημερίδες έξωφρενικές μεταφράσεις στη μαλλιαρή λεγομένη γλώσσα, αποβιβάζοντας ατάκας στους μαλλιαρούς. Ίδου μερικές από τις μεταφράσεις αυτές:

Τόν Έθνηκό μας Ύμνο οι καθαρευουσιάνοι είχαν μεταφράσει ὡς ἔξης... μαλλιαριστί :

*Σέ γνωρίζω ἄν' τῆ λεπίδα
χαντζιαριῶν τὴν πογοχόλη,
σέ γνωρίζω ἀπὸ τῆ φάτσα
ποῦ μετρά τρεχάτη ὄλα.
Ἄν' τὰ κόκκαλα θγαλιμένη
τῶν Ρωμιῶν τὰ γερά
κί' ὡς περὶ αὐτὰ κοιτοῦντή,
γεῖα χαρά σου, Λευτεριά!*

*Κεῖθε μ' ἴησον μπασμένη
ὄλο ντέ...ια και ντροπή,
καρτεροῦντας ἕνα στόμα
«ἔλα μάτα» νά σοῦ πῆ.
Ἄν' τὰ κόκκαλα θγαλιμένη
τῶν Ρωμιῶν τὰ γερά
κί' ὡς περὶ αὐτὰ κοιτοῦντή,
γεῖα χαρά σου, Λευτεριά!*

Νά ακόμα και η «Ξανθοῦλα», τὸ γνωστότατο τραγουδι τοῦ Σολομοῦ, εἰς φρικώδες κατάντημα.

Οἱ καθαρευουσιάνοι ἤθελαν ν' ἀποδείξουν ἔτσι ὅτι οἱ μαλλιαροὶ ἦσαν ἐχθροὶ καὶ αὐτῆς ακόμα τῆς δημοτικῆς γλώσσας.

*Τῆ μάνισσα τὴν ξανθοῦ- καὶ δαῦτη μὲ μανιῆλι
λα, ὄλους ξεπροβοῦδι.
τῆ μάνισσα πῆς σουρο- Τὸ ξεπροβοῦδι τῆς
ποῦτῆ (ποῦτῆ) στάθηκα νὰ μανισσοῦ
ποῦ γιοῦντοῦνταε στῆ θαρ- ὡποῦν υπερηφάνῃς
κοῦλα (κοῦλα) μὲ ἔξοχος κί' αὐτῆ.
γιὰ πούλεμα στῆν ξενη- Ταχῶς τὸ ταχύνει
τεύδι. δι σκάμπαζα νά πῶ
Ἐτοῦθελ' ὁ ἀγέρας ἂν ἰπάνισσα πανικί
ὄλοσπαρα πανιά γιὰ τὸ πελάγου ἀφρό.
ντάλε κουάλε περιστέρια Ντοῦμα πανί, νηνιῆλι
ἐπαλιώνοντας φτερά, ἀράνι' τὸ νερί,
Στένωσαν τὰ θλασάκια δάκρυσαν τὰ θλασάκια
μὲ χλωπί, μ' ὄρξισι κί' ἀνείμα κί' ἀπαντός!*

τῶν «Διαβολιάζοντα».

— Ὁ Μπαρμπατῆ ντ' ὘ρεβιλῶ — ἐξασολούθησε ὁ Μπλουῖ — εἶχε ἕνα ἀδελφὸ κληρικό, τὸν πάτερ Λεόν ντ' ὘ρεβιλῶ γιὰ τὸν ὁποῖο βεβαίωνουν πὸς ἦταν ἕξ ἴσου μεγαλοφυῆς ὅσο κί' ὁ ἀδελφός του. Ὁ πατήρ Λεόν ντ' ὘ρεβιλῶ ἦταν, ἐκτός τῶν ἄλλων, καὶ ποιητῆς ὑπέροχος καὶ ποιητὸς παραβύλιον τῆς στίχου: του μὲ τοῦ Λαμαρτίνου. Ἐμφαζόμενος ἀπὸ τὴν πύ φλογερὴ πίστι, ἠφιλότιτος ἱεροκλήρῳ σὺν τὸ Βοσποῦνο καὶ τὸ Μασίγιόν, ὁ ἀδελφὸς τοῦ ποιητοῦ ἦταν καὶ λόγος... σοματιοφύλαξ. Προσηλασμένος μὲ ἀδελτιχὴ ῥομῆ καὶ μὲ ὄρξισι δοξαρίων κατέληξε σὺν πολλῆς φορῆς τοὺς ἱερεῖς τῶν ἐπαρχιῶν, στίς ὁποῖες περιόδευε γιὰ νὰ κηρύσσει. Ἐκάποτε λοιπὸν ὁ Λεόν ντ' ὘ρεβιλῶ ἔφτασε λίγο πρὶν ἂν τὸ μεσημέρι γιὰ νὰ κηρύξῃ σ' ἕνα χωριὸ τὸ ὁποῖον οἱ κάτοικοι ἐθεοφρόντο ὡς ἄθεο κί' ἀναρχικοί. Ὁ ἱερεὺς τοῦ χωριοῦ τὸν φιλοῦῆνε καὶ ὁ ντ' ὘ρεβιλῶ ἔφαγε μόνος του μιά πίττα θλοκλήρη καὶ ἄδειασε δύο κούτιλλες καλλὴ κρησὶ τοῦ Μπρωτόν, ἐνὸς ὁ πατῆρς ποῦ τὸν φιλοῦῆνοσε τὸν ζήτησε κατέληρτος κί' ἔλεγε ἀπὸ μέσα του: «Ἀσφαλῶς ὁ νεοφερμένος ἱεροκλήρῳ δὲν θά μποροῦσῃ ν' ἀρθώσῃ οὔτε διὰ λόγια οὔτε διὰ ῥομῆ θά κηρύξῃ κί' ἔτσι θά δημιουργηθῇ τρομερὸ σκάνδαλο...»

— Ὁ πατήρ Λεόν ντ' ὘ρεβιλῶ μάντεψε χωρὶς ἄλλο τίς σχέσεις τοῦ ἱερέως καὶ, ἐπειθὶ τὸν ἄρεσαν τ' ἀστεία, ἤμα ἄλλες δύο κούτιλλες κρησὶ ἄωκα. Ὁ φτωχὸς ἐφημέριος, στὸν ὁποῖο μιά χρονία διασπείρα ἀπαγόρευε κάθε κατάχρησι, ζήτησε νὰ τρελλοθῇ.

Τέλος ἡ κωμικὰ τῆς ἐκκλησίας σιμῆνε αὐτὸ ντ' ὘ρεβιλῶ μῆζε μῆζε, ἀνέβηκε στὸ θῆμα κί' ἄρχισε νὰ λέη:

— Ἀδελφοί μου, πόσο ἔχω μεθῆσει!... Πόσο ἔχω ζαλιστεῖ!...

— Ὁ! τραῖνος ὁ ἐφημέριος, ἀκούγοντάς τον. Αὐτὸ ποῦ φοβόμουν ἔγινε. Ἡ καταστροφή ἐπῆλθε...

— Ὁστόσο, ὁ ἱεροκλήρῳ ἐξασολούθησε μὲ φωνὴ βροντερή:

— Ἀδελφοί μου, πόσο ἔχω μεθῆσει ἀπὸ τὰ θαύματα τῆς Δημοφρογίας!... Πόσο μ' ἔχει ζαλίσει τὸ λαμπρότατο φῶς τοῦ Θεοῦ!... Πόσο εἶμαι ἐνθαρσιωμένος ποῦ μ' ἀκούτε!...

Καὶ συνεχῶς τὸ κηρύττει, τὸ ὁποῖο ἦταν τραυματικὸ ἀποτοῦγγημα ῥητορικῆς. Στὸ τέλος, οἱ περισσότεροὶ ἀπ' τοὺς ἀρχιερεῖς τὸν ἐκλίμαγαν μὲ θεσμὸ δάκρυα. Τηγῶδα μὲρα μάλιστα, τέσσερες γνωστοὶ κληρικοί τοῦ χωριοῦ, ἐπηρεάσθησαν ἀπὸ τὸ λόγο του, πῆγαν καὶ τοῦ ἐξασολοῦθησαν τίς ἀμοιρῆτες του κί' ἀπὸ τότε δὲν ἔβαναν κωμικὰ κακῆ πράξι!...

«Ὅσο γιὰ τὸν ἐφημέριον, αὐτὸς πίστεψε πὸς εἶχε γίνει θαύμα!...

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΦΙΛΙΟΥ

Ἡ ἀρχαιότης τοῦ φιλοῦ. Ἐνα σκανδαλώδες φιλῆμα ποῦ ἀναστατώνει τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας. Ἡ κόρη τοῦ τυραννοῦ Πεισιστράτου. Πὸς τὴν ἐπαθε καταμεσις τοῦ δρέμιου. Ἡ... τιμωρία τοῦ δράστου. Τὸ φίλι κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τῆς Χριστιανισμοῦ. Φιλία ἄγνα καὶ φιλία χυδαία, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἡ μυθολογία ἀναβιβάζει τὴν καταγωγή τοῦ φιλοῦ στὰ χρόνια τῆς Ἀφροδίτης, ἀπὸ τῆ θεῆ τῆς ὀμορφιάς... ἀτίργατε τὸν νεαρὸ Ἀσκάριον καὶ τὸν ἔφερε στὰ θοῦνα τῶν Κιθίων. Ἐκεῖ τὸν ζήτησε πάλιν σ' ἕνα στρώμα ἀπὸ τριαντάφυλλα καὶ, καθὼς ἀναφῆρε ἡ παράδοσις, γιὰ νὰ μὴν ταραχῇ τὸν ὕπνον τοῦ ἀγαπημένου της, ἄρχισε νὰ φιλῇ τὰ... λουλούδια ποῦ τὸν περιέβαλαν.

Ἐπίσης στὴν ἑλληνικὴ ἱστορία ἀναφέρεται καὶ ἕνα ἄλλο ἱστορικὸ φίλι. Μιά μῆρα ἐπληθὴ κάποιος ἀντάωσε στὸ δρόμῳ τῆς θυγατῆρα τοῦ τυραννοῦ τῶν Ἀθηνῶν Πεισιστράτου καὶ τῆς ἔδωσε ἕνα σαυτό φίλι!...

Τὸ σκανδαλώδες αὐτὸ γεγονός διαδόθηκε ἀμέσως σ' ὅλη τὴν πόλιν καὶ ἡ σύγκυς τοῦ τυραννοῦ ζήτησε ἀπὸ τὸν Πεισιστράτου νὰ καταδικάσῃ τὸν ἰδιοῖτη σὲ θάνατον. Ἀλλὰ ὁ πατέρας τῆς κόρης τῆς ἀπάντησε μ' ἀπάθεια:

— Ἄν ὁκοτόσω ὅσους ἀγαποῦν τὴν κόρη μου, τότε τί ῥέπει νὰ κάμω αὐτοῦς ποῦ τὴ μισοῦν;

Καὶ ἔτσι ἀπέχρησε τὸν τοῦληρό νεῶ, ὁ ὁποῖος κατόπιν ἔγινε γαιώσιος του.

Στὴ Ρώμῃ ἔπληξε σινήθεια, ὅταν ἐπροσέτατο νὰ δολοφονηθῆσαν κανένα, νὰ τὸν... ἀσπάζονται προσηγομῆως, ἐφόσον φρουρὰ τοὺς παρεχόταν μιά τέτοια τεταρία.

Γνωστότατο παράδειγμα σχετικῶς εἶνε καὶ τὸ τῆς προδοσίας τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον πρὶν ὁ Ἰουδαῖος παραδοῖσι στους ἐχθρούς του, ἐχαίρετρε μ' ἕνα φίλι.

Ὁ χριστιανισμὸς ἐθεοοῖσε τὸ φίλι ὡς σύμβολο ἀδελφωσύνης καὶ εὐφροσύνης. Ἐκτός τοῦ ἀνηθημένου φιλοῦ ποῦ δινόταν στὸ στόμα, οἱ πρώτοι χριστιανοὶ φιλιόντοσαν ἐπὶ πλέον στὰ στήθη καὶ στοὺς ὄμους.

Ἐπειθὶ ὅμως τὸ φιλῆμα σιγά-σιγά ἔχασε τὴν ἀγνότητά του, περιορίστηκε σιγά-σιγά καὶ τέλος ἀποπροσέτρετε ἐντέλεις ἡ ἀντάλλαγι φιλιῶν μεταξὺ προσώπων διαφορετικῶ φίλων.

Τὸ φίλι κατὰ τοὺς χρόνους αὐτοῦς, ἔγινε ἀντικείμενον μεγάλων θρησκευτικῶν συζητήσεων, ἡ ὁποῖες ἔχουν καὶ ἀρκετὴ δόσι ἐμφάνεσις, μέχρις ὅπου στὰ 1198 ἀποκαρτίστηκε νὰ μὴ ἐπιτρέπεται μεταξὺ τῶν πιστῶν παρὰ μόνον ὁ ἀσπασμὸς τῶν... ἱερῶν εἰκότων καὶ κειμήλιων.

Καὶ τούτους ἀνέκαθεν οἱ οἱ λαοὶ εὐρισκαν εὐχαιρῆσθαι στὰ φίλι, τὸ ὁποῖο ποῦτο γρηγοροῦ... ἐδιεθλοποῖθη καὶ ἐπεκράτησε, παρ' ὅλας τίς μεταβολῆς ποῦ συνέβησαν σὲ ἄλλα σημεία τῆς ζωῆς.

Τὸ καλύτερο φίλι κατὰ τὸν Ρωμαιοῖ ἱστορικὸ Πλίνω, εἶνε αὐτὸ ποῦ δίνεται στὰ μάτια, γιὰτι φανεροῖται ἀναζητήσι οἱ τῆς ψυχῆς, τῆς ὁποῖας ὡς γνωστοῦν τὰ μάτια θεοφρονεῖται ὁ καθ' ἑαυτῆς.

Τὸ φίλι εἶχε γινῆν τόσο ἀκόλαστο καὶ χυδαῖο στὰ χρόνια τοῦ Τιβεριῶν, ὅστε ὁ ἀνοχρότατος αὐτὸς γιὰ νὰ περιορίσῃ τὴν κατάχρησι ἐξέθεσε σχετικὸ ἀπαγορευτικὸ διάταγμα.

Κατὰ τὸ Μεσοίωνα καὶ ἀργότερα στὴ Γαλλία, στὴν Ἀγγλία καὶ στὴ Γερμανία ἔπληξε σινήθεια οἱ ἄνδρες ὁσῶς σιμαντῶσαν γυναῖκες νὰ τίς χωροῦν μ' ἕνα... φίλι στὸ στόμα! «Ἐἶνε ἄσχημο καὶ ὑβριστικὸ ἔθιμον, γράμει σχετικῶς ὁ Μονταῖν, γιὰ μιά γυναῖκα νὰ ὑποχρεοῖται νὰ προσφῆρῃ τὰ χεῖλη της σ' ὁποιονδήποτε γνωστοῦ της σινατὰ στὸ δρόμῳ».

Ληροῦνται ακόμα ὅτι κάποιος κωμικὸς περνώντας κάποτε ἀπὸ τὴν ἀνάκτορα τοῦ δουκὸς τῆς Σαβοῖας θέλησε νὰ φιλήσῃ τὴν δούκισσα, ἡ ὁποῖα ἀποκαρτίστηκε τριαιμένη. Αὐτὸς ὅμως τὴν ἔπιασε καὶ τὴ φιλήσε μὲ τὸ στανό, λέγοντάς της πὸς εἶχε δικαίωμα νὰ τὸ κάμῃ ὅς... πνευματικῶς πατέρας της!...

Στὴν Ἀγγλία μῆρα τὸν περασμένον ἀκόμα αἰῶνος τὸ φίλι, δταν δινόταν ἀπὸ ἕνα νεῶ σὲ μιά κοπέλλα, ἐθεοοῖετο ὑπόσχεσις γάμου.

Τὸ ἔδο ἔθιμον ἐπικρατοῖσε μέχρι τινὸς καὶ στὰ νότια τῆς Ἰταλίας, ὅπου μιά φιλιμένη κόρη δύσκολα θά μποροῦσε νάβῃ ἄλλον ἄντρα.

Τέλος οἱ ἀρχαῖοι Ρωμαῖοι εἶχαν τρεῖς ἔξέσεις πρὸς δῆλωση τοῦ φιλοῦ. Ἡ πρώτη ἐσημῆνε τὸ φίλι ποῦ δινόταν στὰ γυναῖκα μὲ κλεισμένα χεῖλη ὁ ἔνδειξι φιλικῆς, ἡ δευτέρη ἐδήλωνε τὸ φίλι ποῦ δινόταν στὸ στόμα καὶ ἡ τρίτη ἦταν ἐν ῥησίει γιὰ τὸ φίλι ποῦ δινόταν ἀνάμεσα στὰ χεῖλη, τὸ κρησὶς ἐρωτικῶ φιλι!...

Τὸ Φιλῆμα τῆς Ἀποκρηῆς

